

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Mester Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mancsiczky László ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperesekkel szemben személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 6.P.21.496/2010. számon megindított és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.880/2010/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 300.000 (Háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

### **I n d o k o l á s**

A jogerős ítélet elutasította a felperes személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt előterjesztett keresetét és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek 15 napon belül összesen 468.750 forint első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra összesen 600.000 forint első- és másodfokú eljárási illetéket.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint az I.r. alperes által fenntartott „...” internetes oldalon 2010. március 31-én „A Senkitől a Valakiig: ..től ..ig” címmel jelent meg a II.r. alperes által írt cikk. A cikk szubjektív hangvétellel a szerző élményét és benyomásait elevenítette meg, amelyek az előző napi, vasárnap esti televíziózás és ennek során két különböző televíziócsatornán sugárzott műsor megtekintése alapján érték a

szerzőt. Elsőként a TV2 televíziócsatornán sugárzott és felperes által vezetett „...rel” című műsort mutatta be és az ahhoz kapcsolódó szubjektív értékitéletét közölte, majd a másik csatornán közvetítette, egy neves színművésszel készített műsorról közölte a véleményét. A cikk egésze a két műsor összevetését és a szerzőnek azok jelentős színvonalbeli különbségére vonatkozó értékitéletét közvetítette. A cikk a felperes műsorában elhangzott tartalmakat felidézve, a következőket közölte: „Az egyik sokak által figyelmeztetett csatornán egy .. nevű figura beszélgetős műsora megy (show, ahogy mondják mostanság), de olyan látásmóddal és hozzáállással, amilyennél ostobább egyszerűen nem létezik, vagy ha létezik, azt meg kell semmisíteni, mint az atomhulladékot”; „Minden sznobéria és prüdség nélkül állítható, hogy vérlázítóan primitív ez a ..-produktum, a show szintjén megfogalmazottan körülírva: szar, fos, hányadék.”; „A fiúk remekül nevetgélnek, remekül érzik magukat (látszik rajtuk, azt hiszik, hogy rém jópofák és szórakoztatók, de egy nagy lófaszt azok), ám ezzel nincs vége a buta igénytelenség tobzódásának: a kegyeletsértés csak most jön.”; „Döbbenet. Az ember nem tudja, hogy hányjon vagy szitkozódjon, annyira szar és ostoba az egész.”

A felperes keresetében kérte megállapítani: az alperesek a cikk fent idézett közléseivel megsértették a becsülethez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperesek eltiltását a további jogsértéstől, továbbá az alperesek elégtétel adására, valamint 5.000.000 forint nem vagyoni kárának és kamatai megfizetésére kötelezését. Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A jogerős ítélet a kifogásolt cikkben szereplő közléseket a PK. 12. sz. állásfoglalás alapján, szöveg-összefüggésükben értékelve, a szubjektív kritika jellegét, annak tartalmát és mondanivalójának egészét vizsgálva megállapította, hogy a II.r. alperes nem a felperes személyével szemben fogalmazta meg a kritikáját, hanem különböző műsorokat párhuzamba állítva, így a felperes által vezetett műsort is minősítette és értékelte. Ennek során valóban erősen kritikus véleményt fogalmazott meg, azonban figyelemmel a felperes közszereplői tevékenységére, az tartalmában, szóhasználatában és megfogalmazásában nem volt indokolatlanul bántónak, megalázónak minősíthető. A felperesnél, mint közszereplőnél a vele kapcsolatban megfogalmazott kritikákkal szemben tágabb az a tűréshatár, amelyet el kell viselnie. Annak ugyanis, aki a közszereplés szándékával a nyilvánosság elé lép, számolnia kell azzal, hogy tevékenységét megbírálják, kritizálják, ezért az érintett személyre vonatkozó kedvezőtlen megítélés önmagában nem ad alapot a személyiségi jogsértés megállapítására. A „senki” minősítés közvetlenül a felperes személyére, míg a cikk többi sérelmezett kitétele a műsorra és csak közvetve a felperes személyére vonatkozott. Ennek a megkülönböztetésnek azonban nem

volt jelentősége, mert a felperes a személyére közvetetten vonatkozó értékítélet miatt is fellelphet személyiségi jogainak védelmében. A „senki” jelző használata sértő ugyan, azt azonban a felperesnek a közszereplővel szemben támasztott fokozottabb tűrés kötelezettség miatt el kell viselnie.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, tartalmilag annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan a jogsértés megállapítására és a további objektív szankciók alkalmazására irányuló keresetének való helytadás, míg a kártérítési igény tekintetében az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint téves a jogerős ítéletnek az az álláspontja, hogy ha a személyére közvetetten vonatkozó értékítélet miatt is fellelphet személyiségi jogainak védelmében, közszereplőként a sértő, trágár, gyalázkodó, öncélú kritikát is köteles eltűrni. A véleménynyilvánítás szabadságának határait nyilvánvalóan túllépő, a kifejezőmódjában is súlyosan sértő, bántó, megalázó vélemény a közszereplővel szemben sem megengedett. A véleménynyilvánítás megengedett határainak ilyen módon való kiterjesztése a társadalmi közbeszéd színvonalát is jelentős mértékben rombolja.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - egyebek mellett - a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Legfelsőbb Bíróság a PK. 12. számú állásfoglalásának III. pontjában kifejtettek szerint a véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. A sajtó-helyreigazításon túlmenően egyéb személyiségvédelmet sem alapoz meg önmagában a sajtóban közzétett kedvezőtlen értékítélet vagy vélemény. A szerzőnek a sajtóközleményben kifejtett álláspontja vagy véleménye azonban nem felel meg társadalmi rendeltetésének, ha valótlán tényállítást ugyan nem tartalmaz, de kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, lekicsinyló, lealacsonyító, durván sértő kifejezés használatával okoz sérelmet.

A kifogásolt sajtóközleményben a cikk szerzője alapvetően nem a felperes személyéről, hanem az általa vezetett televízió műsorról

alkotott értékítéletet. A felperes személye az általa készített televízió műsor keretén keresztül került a bíráló tárgyává. Miután a felperes produktumának bírálata egyben a felperes tevékenységének a kritikája is, a felperes közvetett érintettsége megállapítható. Ezért a jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a felperes felléphetett személyhez fűződő jogai védelmében.

Tévesen jutott ugyanakkor a jogerős ítélet arra az álláspontra, hogy az adott esetben önmagában a felperes közszereplői tevékenységére tekintettel nem minősül indokolatlanul bántónak a szóhasználatában egyébként kifogásolható vélemény. A PK. 12. számú állásfoglalásból az következik, hogy egy műsorral, annak színvonalával kapcsolatban kifejezésre juttatott vélemény, illetve bíráló önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha az adott produkciót, ezen keresztül az érintett személy tevékenységét elmarasztalja. A bíráló a becsületet vagy az emberi méltóságot akkor sértheti, ha az kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő vagy lealacsonyító, amit a közszereplő sem köteles eltűrni.

Kétségtelen, hogy a kifogásolt írásműben kifejezésre juttatott bíráló hangvétele a rendkívül durva kifejezések használatával alpári. Az adott esetben azonban annak volt jelentősége, hogy a vélemény kifejezésmódja indokolatlanul volt-e bántó vagy sértő. A per tárgyat képező véleményalkotás kifejezésmódja mögöttes tartalommal bírt. A trágár szavak használatának célja az volt, hogy a szerző az olvasó számára is bemutassa a műsor bíráló tárgyává tett színvonalát. Amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott, a trágár szavak használata írói eszközként a műsor kritizált színvonalának szemléltetésére szolgált. A nem vitásan sértő, bántó kifejezések használatát tehát az írásmű témája tette szükségessé, így az nem volt indokolatlan. Miután a vélemény kifejezésének eszköze szorosan összefüggött a cikkben bemutatott műsor témájával és a műsorban elhangzott kifejezésekkel, a vélemény, illetve annak kifejezésmódja önkényes sem volt. Ezért az írásmű kifogásolt közlési módja, függetlenül attól, hogy a társadalomban kialakult kulturált érintkezési mód követelményeinek - a megbírált televízió műsorban elhangzottakhoz hasonlóan - nem felelt meg, a személyiségvédelmet a fentiek szerint nem alapozza meg. Így érdemben jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő, ezért áthárítható felülvizsgálati eljárási költség hiányában arról a Legfelsőbb Bíróság nem rendelkezett.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a pereszes felperes köteles az államnak

*megtéríteni.*

*Budapest, 2011. szeptember 21.*

*Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró*

*A kiadmány hitelül:*

*Vné*

*tisztviselő*